

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH120017

NAZWA
OBSZARU Wały

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH120017	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Wały

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-09
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 29 sierpnia 2022 r. w spr. soo Wały (PLH120017)

Wyjaśnienia: Powiększenie - 09.2006 r. Korekta granicy - bez zmiany pow. - 11.2019 r.

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
20.228

Szerokość geograficzna
50.3408

2.2. Powierzchnia [ha]:
9.25

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL21	Małopolskie
------	-------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
5130			1.21		G	A	C	A	A
6210	X		2.34		G	A	C	B	A

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki			Populacja na obszarze				Ocena obszaru	
	Nazwa					Jakość		

P	Inula ensifolia											X
P	Lilium martagon											X
P	Linum flavum											X
P	Linum hirsutum								X			
P	Melampyrum arvense											X
P	Ophrys insectifera								X			
P	Orchis militaris								X			
P	Platanthera bifolia											X
P	Primula veris											X
P	Stipa sp.											X
P	Veronica austriaca											X
P	Viburnum opulus											X

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N12	100.0
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 Wały położony jest w prowincji: Wyżyny Polskie (34), podprowincji: Wyżyna Małopolska (342), makroregionie: Niecka Nidziańska (342.2), mezoregionie: Wyżyna Miechowska (342.22) (Kondracki J., 1998). Wg regionalizacji podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz J.M., 1993) obszar leży w prowincji środkowoeuropejskiej, podprowincji południowobałtyckiej, dziale Wyżyn Południowopolskich, krainie Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich, okręgu Miechowsko-Pińczowskim, podokręgu Wyżyny Miechowskiej. Obszar obejmuje zbocze o wystawie południowo-zachodniej. Od południa obszar graniczy z polami ornymi, od zachodu z drogą, lasami oraz polami ornymi, od północy i wschodu z polami ornymi. Podłoże geologiczne stanowi margiel kredowy i wapień na którym wykształciły się rędziny (rędzina inicjalna, rędzina właściwa mieszana). Lokalnie występuje less, gliny i piaski gliniaste. Obszar wyznaczono dla ochrony priorytetowego siedliska muraw kserotermicznych (*Inuletum ensifoliae*) z istotnymi stanowiskami storczyków, zarośli jałowca pospolitego oraz jednej z najliczniejszych populacji dziewięciszła popłocholistnego (*Carlina onopordifolia*) w Polsce.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar wyznaczono dla ochrony priorytetowego siedliska muraw kserotermicznych (*Inuletum ensifoliae*) z istotnymi stanowiskami storczyków (siedlisko priorytetowe) 6210*. Szczególnie istotna jest populacja >10 000 osobników dziewięciśła popłocholistnego (*Carlina onopordifolia*), który stanowi przedmiot ochrony w obszarze. Pomimo niewielkiej powierzchni obszaru, stanowi on miejsce występowania licznych gatunków roślin chronionych i zagrożonych, umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	G05.07		i
H	K02.01		i
L	C01.04.01		i
L	F04.01		i
L	G01.02		i
L	G01.03.01		i
L	B01.01		i
L	B01.02		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A03.02		i
H	A04.02		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
Inna publiczna	0	
Własność łączna lub współwłasność	0	
Prywatna	0	
Nieznana	100	
Suma	100	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Każmierczakowa R. 1991. Biologia, wymagania siedliskowe i możliwości ochrony *Inu włoścatego* *Linum*

hirsutum L. w Polsce. Ochrona przyrody 48:31-54. Denisiuk Z., Chmura D., Adamski P. 2008. Stan izolowanych naturalnych populacji dziewięcisiła popłocholistnego *Carlina onopordifolia* w Polsce. Parki Narodowe i Rezerwy Przyrody 27 (1): 15-32. Denisiuk Z., Chmura D., Adamski P. 2010. Dynamika naturalnych i zastępczych populacji dziewięcisiła popłocholistnego *Carlina onopordifolia* Besser w latach 2005-2009. Parki Narodowe i Rezerwy Przyrody 29 (3): 17-47. Denisiuk Z., Chmura D., Adamski P. 2008. Duży rezerwat przyrody podstawą zintegrowanej ochrony rozproszonych populacji roślin stepowych w okolicach Pińczowa. Parki Narodowe i Rezerwy Przyrody 27(3): 93-106. Denisiuk Z., Chmura D., Adamski P. 2009. Perspectives of the protection of *Carlina onopordifolia* Besser in Poland. Roczniki Akademii Rolniczej w Poznaniu CCCLXXXVIII. 13: 23-27. Denisiuk Z., Chmura D., Adamski P. 2009. Flowering and generative reproduction in isolated populations of endangered species *Carlina onopordifolia* Besser (Asteraceae) in Poland. Polish Journal of Ecology. 57(1): 89-97. Poznańska Z. 1978. Dziewięcisił popłocholistny *Carlina onopordifolia* i problem jego ochrony w Polsce. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną 34,5. Poznańska Z. 1991. Stan populacji dziewięcisiła popłocholistnego w Polsce w 1990 roku. Ochrona Przyrody 48: 55-83. Kaźmierczakowa R. Stan introdukowanych populacji dziewięcisiła popłocholistnego na Wyżynie Miechowskiej. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną Bzdon G., Ciosek M.T. Condition of *Carlina onopordifolia* Besser population on Pińczów Hummock. Nature Conservation 64: 83-87. Mróz W., Bąba W. 2010. Murawy kserotermiczne. W: Mróz W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I; ss. 119–129. GIOŚ, Warszawa. Barańska K., Jermaczek A. 2009. Poradnik utrzymania i ochrony siedliska przyrodniczego 6210 – murawy kserotermiczne. Klub Przyrodników. Świebodzin. Perzanowska J., Kujawa-Pawlaczyk J. Poradniki ochrony siedlisk. Murawy kserotermiczne. Calaciura B & Spinelli O. 2008. Management of Natura 2000 habitats. 6210 Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco-Brometalia) (*important orchid sites). European Commission. Dąbrowski J.S. 1967. Zagadnienia utrzymania kserotermicznych biotopów w parkach narodowych i rezerwach (na przykładzie województwa krakowskiego). Chrońmy Przyrodę Ojczyzną 23(1) 34-43. Grzybowska B., Loster S. The role of the soil seed bank in maintaining calcareous grasslands in the Wyżyna Miechowska Upland (S Poland). In: Mirek Z., Nikel A. (eds) Rare, relict and endangered plants and fungi in Poland. W: Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków, p. 208-218. Bąba W. 2002-2003. Ekologiczne podstawy ochrony aktywnej i kształtowania ekosystemów muraw kserotermicznych w Ojcowskim Parku Narodowym i otulinie. I – Wprowadzenie, II – Zmiany składu florystycznego badanych poletek, III – Zmiany struktury zbiorowisk pod wpływem zastosowanych zabiegów. Prądnik. Prace i materiały Muzeum im. Prof. W. Szafera. 13.77-114. Bąba W. 2004. The species composition and Dynamics in well-preserved and restored calcareous xerothermic grasslands (South Poland). Biologia, Bratislava. 59/4:447-456. Bąba W. 2003. Changes in the structure and floristic composition of the limestone grasslands after cutting trees and shrubs and moving. Acta societatis botanicorum Poloniae. 72, 1:61-69. Kozłowska A. 1923. Stosunki geobotaniczne ziemi Miechowskiej. Sprawozdanie Komisji Fizjograficznej Stachurski M., Stachurska E. Aktualny stan rezerwatów stepowych i florystycznych w okolicach Miechowa. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną 35(1): 28-40. Dzwonko Z., Loster S. 1998. Ochrona półnaturalnych muraw nawa piennych we współczesnym krajobrazie: dynamika roślinności po wycięciu drzew. Ochrona Przyrody 55:3-23. Kaźmierczakowa R. 2003. Monitoring zmian roślinności kserotermicznej zachodzących w wyniku zabiegów ochrony czynnej w rezerwach przyrody: Sterczów-Ścianka, Dąbie, Opalonki i Wały. Plan ochrony rezerwatu Wały na okres od 1.01.1996 do 31.12.2015. Urząd Wojew., Kraków. Msc. Stachurski M. 1995. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu 2006-2007*6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea). Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu 2006. Raport roczny dla gatunku *Carlina onopordifolia* na stanowisku z 2005 (autor R. Kaźmierczakowa). Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu 2006. Raport roczny (monitoring siedlisk) dla siedliska 6120 z roku 2006 (autor J. Perzanowska). Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu 2007. Raport roczny (monitoring siedlisk) dla siedliska 6120 z roku 2007 (autor J. Perzanowska). Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru (flora naczyniowa, zbiorowiska roślinne) zrealizowana w ramach projektu RDOŚ w Krakowie pn. „Utrzymanie bioróżnorodności siedlisk kserotermicznych w Małopolsce”. 2011. Fundacja Botaniki Polskiej im. Władysława Szafera w Krakowie.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	63.94	PL04	100.0		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Wały	*	63.94
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu Wyżyny Miechowskiej	-	100.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Adres:	Polska Mogilska 25 31-542 Kraków
Adres e-mail:	sekretariat.krakow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wały PLH120017 Link: http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2014/2477/akt.pdf
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

6.3. Środki ochrony (opcjonalne)

Zawarte w planie zadań ochronnych dla obszaru.

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--